SURINAAMSCH WEEKBLAD.

1859. **Zondag 9 October** **No. 41.**

PARAMARIBO, 9 OCTOBER 1859.

Zijne Excellentie de Heer Gouverneur is ll. Woensdag namiddag met de Koloniale schroefboot *Paramaribo* naar de pl. *Catharina Sophia* en het lepreuzen-etablissement *Batavia* vertrokken.

Niets is ongetwijfeld meer op den voet van vrede ingerigt dan de Engelsche militie; althans daarvan bestaat de helft der manschappen slechts op het papier. Dit moge ongerijmd luiden, doch dan is het voor rekening van den hertog van Cambridge, die onlangs zonder omwegen in het Hoogerhuis verklaarde, dat ten minste de helft der Engelsche militie, sterk 120,000 man, slechts op het papier bestaat. De regementen die op non activiteit gesteld zijn, leveren 50 à 60 pCt. op van hun getalsterkte volgens het getuigenis van lord Ripon, en wat de regementen betreft die onder de wapenen zijn, zoo verklaarde lord Churston dat van zijn regement, toen het bevel kreeg om naar Ierland te vertrekken, in plaats van 900 man, slechts 500 à 600 opkwamen. Lord Aveland deelde in hetzelfde lot en hij zag slechts 400 van de 1000 man opkomen. In Durham moesten er 700 van 1760 man opkomen, doch er vertoonden er zich 206, dat 114 minder was dan in 1858, toen er 320 verschenen. Nogtans gaf lord Palmerston gisteren avond in het Lagerhuis als zijn gevoelen te kennen, dat wanneer men alles zamen rekende, gepensioneerden inbegrepen, 200,000 man onder de wapens konden komen ter verdediging van 't land. Daaronder rekende hij 120,000 man militie, niettegenstaande de verklaringen van den avond te voren in het Hoogerhuis en nadat kolonel Herbert eenige oogenblikken vroeger betuigd had, dat volgens juiste bescheiden, de werkelijke krijgsmagt, waarover Engeland beschikken kon, zeer gering was, in verhouding van de honderd en tien duizend man — de militie die onder de wapenen is en die 24,000 man bedraagt, inbegrepen. — Van de 86,000 man die overbleven, na aftrek der militie, zijn 10,000 officieren, sergeants en tamboers, blijvende alzoo over 76,000 man. Bijna de helft daarvan had slechts één jaar gediend en 28,000 zijn geen 20 jaren oud. Er waren 11,000 recruten, 5000 zieken en gebrekkigen en 4500 afwezend, zoodat het dienstdoende getal, tot 55,500 verminderd wordt. Onder deze laatste behooren 7600 man kavallerie, 9000 man artillerie en 8000 man genie enz., enz., zoodat er 35,900 man infanterie overbleef, maar daarvan behoorden 15,000 man tot dépôts, voornamelijk voor Indie en waren ongeschikt tot iets anders dan tot verdediging van versterkte plaatsen. Colonel Herbert deelde op deze wijze af tot ca. 21,000 man, benevens 3000 officieren, sergeanten en tamboers, waarbij hij rekende op 14,000 man bruikbare militie, zoodat hij eene slotsom van 35,000 man verkreeg. Hij verklaarde dat de stukken waaruit deze bijzonderheden verkregen waren, door den minister van oorlog als afdoende zouden worden erkend en dat, wat de onbescheidenheid of onvoorzigtigheid der openlijke mededeeling betrof, daarin geene zwarigheid lag, want de feiten, zeide de kolonel, waren aan ieder behalve aan de Engelschen zelven bekend, en toonden ten duidelijkste hoe onvoldoende de verdedigingstoestand van het land was.

Desniettemin werd een voorstel van Sir de Lacy Evans, om de 6700 voor Indie bestemde soldaten in Engeland te houden, verworpen. De regering schijnt de versterking der marine meer ter harte te nemen, gelijk kan blijken uit het voornemen om eene reserve van 30,000 vrijwillige matrozen te vormen. De Fransche *Moniteur* kan nu het budget der Engelsche marine weder hooger opgeven en er eenige millioenen francs bijvoegen. Nogtans zal niemand durven beweren dat de maatregel overbodig is. Er dienen afdoende maatregelen genomen te worden, om de verdediging der kusten niet aan 35000 man en aan amateurs scherpschutters over te laten. Doch om ons tot de marine te bepalen, Frankrijk zal Engeland in dit opzigt naar alle waarschijnlijkheid vooruit blijven. Er zijn thans 25600 Fransche zeelieden of op zee of gereed om dadelijk aan boord te gaan, waarbij in 10 of 14 dagen nog 15000 kunnen gevoegd worden, benevens na verloop van nog 14 dagen 12000, terwijl binnen twee maanden door recrutering als anderzins nog 20,000 meerder kunnen verkregen worden, makende een totaal van 72600 man, allen geoefend in de dienst op een oorlogschip. Engeland telt 34400 man op zee en kan bezwaarlijk op 30,000 man vermeerdering rekenen; en zelfs wanneer dit het geval ware, dan zouden deze manschappen toch slechts de dienst op een koopvaardijschip of op een kustvaarder verstaan. Engeland zoude dus hoogstens onder de bestaande omstandigheden, en dat nog wel niet onmiddellijk 60,000 zeelieden kunnen stellen tegen de 72000 van Frankrijk, waarbij nog het nadeel komt, dat, terwijl Groot-Brittannie zijne vloten naar alle zeeën moet zenden, Frankrijk de zijne kan concentreren.

Uit bovenstaande opgaven en bijzonderheden blijkt dus voldoende, welk groot verschil er bestaat tusschen eene Fransche en Engelsche krijgsmagt op den voet van vrede.

— In een brief uit Weenen aan het *journal des Debats* wordt gemeld, dat de heer von Bruck, minister van financiën, den Keizer van Oostenrijk een uitgebreid verslag omtrent den wezenlijken toestand der schatkist heeft ingediend. Daarin doet de minister uitkomen, dat de verwikkelingen met Frankrijk en later de Italiaansche oorlog, al zijne financiële plannen hebben verijdeld en de uitvoering daarvan onmogelijk gemaakt; hij moest dus met leedwezen geduldig aanschouwer blijven, en Oostenrijks schuldenlast, ten gevolge der tijdsomstandigheden, zien aangroeijen. Thans echter vordert de eer van Oostenrijk, dat de regering alle pogingen aanwende, om den staat van 's lands financiën te regelen en te verbeteren, waartoe de minister zich met ijver bereid verklaart. Hoofdzakelijk is zijne aandacht gevestigd op het nemen van maatregelen, om de bank weder in staat te stellen hare nieuwe banknoten tegen specie in te wisselen, te beginnen met die van fl 5 en 10, vervolgens die van fl 100 en eindelijk, binnen een zeker tijdsverloop, ook die van fl 1000. Het in omloop zijnde bedrag dier banknoten is ongelukkigerwijze, ten gevolge der oorlogskosten, zeer hoog geklommen. De balans der bank op 31 December 1858 wees eene uitgifte van fl 388,000,000 aan, terwijl het aanwezig edel metaal slechts fl 105,500,000 beliep. Gedurende den oorlog is de uitgifte ongeveer met nog fl 75,000,000 vermeerderd, terwijl de voorraad edel metaal van 105 op 76 millioen florijnen, is verminderd. Wel is waar, de bank is daarentegen ook houder van de originele obligatie van fl 133,000000 als ⅔ gedeelte der laatste leening, groot fl 200,000,000, welke zij te haren laste heeft moeten nemen, maar daarop zou toch in geval van eene realisatie, door haar een belangrijk verlies moeten worden geleden. Om dit te voorkomen, ongetwijfeld ook gedeeltelijk door een zeker gevoel van erkentelijkheid voor de door de bank den lande bewezen gedeeltelijke diensten, heeft de minister den Keizer het volgend voorstel ingediend:

Het gedeelte der staatsschuld, dat, bij het bepaald sluiten van den vrede, ten laste van Lombardije zal komen, en waarvoor deze laatste obligatiën, rentende 5 pCt. 's jaars, in betaling zal kunnen geven, zal geheel en al in de bank vloeijen. Voorts zal de Keizer haar magtigen, die stukken op de beursen te verkoopen, waarvan het effectief bedrag gebezigd zal worden, om van de obligatie van fl 133,000,000, waarvoor de bank aan de regering biljetten van fl 5 aan toonder heeft geleverd, af te lossen.

DOOD EN LEVEND.

Dood? — en wat was *die* dood?

Er was bij mijne legerstede het geluid van geween — tranen vielen als regen op mijn gelaat — andere lippen drukten de mijne met hartstogtelijke kussen. Zekerlijk droomde ik. En toch, reeds uren lang had ik geworsteld om dat vreesselijke droombeeld van mij af te schudden — want een droombeeld was het. Uren lang had ik geworsteld tegen die zonderlinge verstijving, die over mij was, eene verstijving die mijne leden onbewegelijk maakte, mijn bloed deed stollen, mijne polsen deed stilstaan. Uren lang had ik het troosteloos geluid van weenen gehoord, de tranen op mijn voorhoofd gevoeld, den druk van liefkozende lippen tegen de mijnen ontwaard. Ik had de stem mijner moeder gehoord, toen zij op den toon van zielsbedroefd smeeken mijnen naam noemde, en te vergeefs had ik gepoogd haar te antwoorden. Mijn vader had mij in zijne armen opgenomen, mijn aangezigt tegen zijn gebaarde wang gedrukt, mijne koude handen verwarmd, mij bij alle dierbare namen genoemd die ik ooit gekend had; en toen ik hem geen antwoord gaf, had hij mij weder op mijn kussen gelegd, en was naast mijne legerstede neergeknield, en had gesnikt en stuipachtig geweend in de overmaat zijner droefenis. Mijne kleine zusters hadden op de teenen naast mijn bed gestaan, medelijdend mijn haar van mijn voorhoofd weggestreken met hare mollige vingertjes, de blijde muzijk harer kinderlijke stemmetjes tot stilzwijgen veroordeeld, en dat vreesselijke woord gefluisterd dat altijd eene verborgenheid voor haar geweest was „dood!".

Dood! Wat had de dood met mij te doen? Was ik niet levend? Konden de dooden hooren? Konden de dooden denken? Hoe langzaam openbaarde zich de vreesselijke waarheid aan mijne ziel! Hoe lang, hoe krachtig, hoe onverschrokken bestreed ik de wreede werkelijkheid van mijnen toestand! Hoe gretig trachtte ik mij zelven te overtuigen dat ik uit die onzalige sluimering ontwaken zou; dat ik mij dat snikken, die tranen, die hartstogtelijke woorden, slechts als bestanddeelen van een onrustig droombeeld zou herinneren! Hoe aarzelend maakte de hoop plaats voor vrees, en de vrees voor de doodsche kalmte van wanhopige zekerheid! Eindelijk wist ik alles.

„Het was de tweede morgen in Mei. Ik was den vorigen dag lang buiten geweest met mijne speelgenooten om bloemen te zamelen. Den geheelen bedaauwden morgen, den stillen voormiddag en den langen, heerlijken namiddag hadden wij doorgebragt met rond te zwerven in het koele, lommerrijke oude bosch, onze hoeden omkransende met festoenen van klimop, en onze handen vullende met roode en witte bloemen der heerlijke heesters. Ik was vermoeid, zeer vermoeid toen ik 't huis kwam, tegen schemeravond, te vermoeid om maar te willen proeven van het aanlokkend avondmaal dat op mij wachtte; na dus mijne bloemen op de tafel gestrooid te hebben, ging ik naar boven, in mijne kamer, wierp mijn hoed en shawl ter zijde, en legde mij op mijn bed. — Maar de genotvolle rust, die ik gehoopt had, kwam niet. Mijne vermoeidheid nam veeleer toe dan af. 't Was alsof eene ijzeren boei mijn hoofd omklemde, — alsof een hand van ijs koud tegen mijn hart drukte. Ik gaf mij de moeite niet, mij zelven rekenschap te geven van de onnatuurlijke gewaarwordingen die ik ondervond, ik schreef ze alleen toe aan mijne buitengewone vermoeidheid, en onderstelde dat zij met deze wel weder zouden verdwijnen. Zoo liggende, viel ik in een soort van bewusteloosheid, die als een begin van slaap scheen, en toch geen slaap was; een gevoel van verstijving, van kwijning, van drukkende slaperigheid, en daarop volgde eene wezenlijke bezwijming.

Toen ik ontwaakte, was het slechts om de verzamelde huisgenooten mij als dood te hooren beweenen. Ik poogde hun te antwoorden, mijne lippen tot spreken te dwingen, mijne geslotene oogen te openen, of mijne handen te bewegen, maar te vergeefs. Mijn wil had geen magt over mijn ligchaam. Ik voelde nog de ijzeren boei om mijn voorhoofd, de hand van ijs die mijn hart bekneldе; en iedere poging die ik deed om mij van die betoovering los te maken, vermeerderde slechts de knelling en de drukking. Ik meende dat het eene nachtmerrie was, maar die duurt immers nooit zoo lang? Ik kon het raadsel mijner onnatuurlijke zwakheid niet oplossen. Ik had dikwijls gelezen van menschen, die weken lang in eene bewusteloosheid verkeerd hadden als in eenen doodslaap, van mannen en vrouwen die levend begraven waren geworden, en eindelijk kwam de vreesselijke gedachte bij mij op, dat ik het slagtoffer van een dergelijk noodlot kon worden. Zou ik dan even als zij, voor mijnen tijd afgesloten worden van het zonnelicht, van de liefelijke buitenlucht, van alle zuchten en klanken des levens? Zou ik dan ook moeten verstikken in een levend graf, om misschien nog in het laatste oogenblik te herleven: te worstelen en te lijden en te sterven in mijne doodkist! Het witte lijklaken zou dan over mijnen boezem gevouwen worden, terwijl daaronder nog een levend hart klopte. Het deksel der doodkist zou over mijn aangezigt gesloten, de groene graszoden op mijn graf gespreid worden, terwijl de dood mij als een grimmige vijand zou martelen op den weg. Die gedachte maakte mij bijna krankzinnig, mijn lijden was ondragelijk.

De huisdokter kwam, en legde zijne hand op mijn hart naar het voorschrift zijner wetenschap. Hij keerde zich om en verzekerde mijnen weenenden vrienden, op koelen, ongevoeligen, hardvochtigen toon, alsof het de meest alledaagsche zaak ter wereld ware, dat er geen leven in mij overgebleven was. O, hoe zwaar was op dat oogenblik mijn lijden! Hartstogtelijk poogde ik te doen begrijpen dat ik niet dood was, maar ik kon zelfs geen ooglid verroeren; geen klank, geen ademtogt beloonde mijne inspanning.

Een frisch Meikoeltje stroomde naar binnen en over mijn aangezigt. In den bloeijenden hagedoorn hoorde ik de roodborstjes tjilpen. Ik wist dat het weldadige zonnelicht de kamer en zelfs mijn voorhoofd met een warmen straal overtoog, maar eene vriendelijke hand sloot de blinden en trok de gordijnen digter voor het vensterraam. 't Was stil en duister in de kamer, men had mij alleen gelaten.

Zoo verliepen er vele uren. Ieder oogenblik bragt mij nader aan mijn graf. De huisklok sloeg de voorbijsnellende uren; iedere slag was voor mij de doodklok. Tien, elf, twaalf, een, twee en toen brak een ander geluid de doodsche stilte in mijne kamer. Groote Hemel! de dorpsklok luidde! Instinctmatig gevoelde ik, wat dit te beduiden had. Ik poogde aan iets anders te denken, en mijne ooren voor dat schrikbarend geluid te sluiten, alles te vergeefs, met uitgezochte zelfmarteling moest ik wel de slagen tellen, ze verkondigden mijnen ouderdom, negentien jaren! Mijne rede begaf mij, de hoop stierf in mijn hart, mijne ziel waggelde op den rand van het bewustzijn, ik wist bijna niet langer wat ik dacht.

Zoo verliepen er dagen. Ik bleef sprakeloos, roerloos, bewusteloos. Toen ontwaakte ik tot een nog vlijmender besef mijner ellende. Ik bespeurde dat ik niet langer in mijne eigene kamer lag, dat mijn ligchaam met een doodskleed getooid was; dat mijne handen stijf op mijne borst gevouwen; mijne lokken weggestreken waren; dat mijn boezem en mijn hoofd met bloemen waren versierd. Ik hoorde stemmen en voetstappen in de kamer; eens of tweemaal boog zich een gelaat zoo nabij over het mijne, dat ik een warmen adem op mijne wangen voelde.

(*Het slot hierna.*)

INGEZONDEN.

SNIPPERTJES,

Uit mijne Portefeuille.

NIEUWE SERIE.

REISONTMOETINGEN VAN

ROBBERT NIKKER,

DOOR

W. E. H. WINKELS.

X.

Over de Zeevisschen. — De Hoozen. — De Landvogel. — Rob's overpeinzingen.

„De ingeving van PINZON: *„Wij moeten anders sturen" was volgens een getuige in in het regtsgeding van* COLUMBUS, *het gevolg van eene vlugt papagaaijen, die tegen zonsondergang over zee naar het Z. W. vlogen. Zij waren dus de oorzaak tot de ontdekking van dit deel van Z. Amerika, want had* COLUMBUS *tegen* PINZON'S *wensch W. blijven doorzeilen, dan was men in de golf van Florida en kaap Hatteras en Virginië gekomen."*

(A. VON HUMBOLDT, KOSMOS, 2e. deel, p. 288—289.)

Ik sprak in het vorige hoofdstuk van een *dolfijn*, wiens pracht van kleuren het oog verrukte en welke ik, op volgende reizen over den *Oceaan* nooit weêr heb aangetroffen. Volgens getuigenis van scheepsgezagvoerders, worden er tegenwoordig op de reizen, weinig groote visschen meer in de nabijheid van een schip gezien — de oorzaak ligt echter niet, in eene vermindering van geboorte of vermeerdering van sterfte onder de zeebewoners, want deze stomme dieren, hebben de beschavingsvormen der aardmenschen nog niet gevolgd, om *visschen in de medicijnen*, onder zich te *promoveren*, welke kunst, het wel gelukt is, een eindelooze lijst van ziekten, en kwalen te doen kennen — dikke boeken in de wereld te zenden, over duizende scheikundige *praeparaten* en mengsels van *vuiluitziende, afschuwlijksmakende* en *pijnlijk onbescheiden werkende* poespassen, doch die het sedert HIPPOCRATES tijd tot nu, het nooit *zoo* ver gebragt heeft, om de algemeene geboorte- en sterflijsten der wereld te veranderen, ja, geene schrede is vooruit gegaan, om het menschelijke geslacht *minder* ziek, *meer* krachtig en *zoen* oud als voorheen te doen zijn. — Om echter dezen *Jean Paulschtigen* tusschenzin af te breken, verklaar ik in het gevoelen van geregte beoordeelaars te stemmen, die zeggen: dat het eene schuwheid der visschen is, veroorzaakt door de bekopering der scheepskielen en de toenemende vermeerdering van de stoomscheepvaart; zoo ook verdwijnen de lieve zalmen in de binnenwateren van *Nederland*, al meer en meer, door de stoomschepen die hen en de aan de oevers gelegde *kuit*, verstoren.

Tegen den avond van den 26 Junij werden wij bij zware dampzige lucht in het W. Z. W. ten W. eenige hoozen gewaar, gelukkig trokken zij met snelle vaart op verren afstand, naar het O. N. O. voort.

Wij kregen weder een paar dagen windstilte en hadden met eene gloeijende onuitstaanbare hitte te worstelen, die ons half versmoorde en half braadde; eindelijk op den 30n. begon de passaatwind frisch door te waaijen, en verloste ons uit het tropische vagevuur. O! ik had wel eene *Hymne* willen maken, tot verheerlijking van die koeltjes, (behalve die van de maand October in de Noordzee en langs de kust van *Nova Zembla*) zoo verrukkelijk was het, met volle zeilen over de lazuurblaauwe golfjes heen te dartelen, die als vrolijke kinderen huppelende door elkander een kabbelend gefluister aanhieven, dat het oor harmonisch streelde. Arme millionair! van het Noorden, dat genot kunt gij niet koopen, indien gij ten minste de grenzen nooit zijt overschreden van de plek, *„waar eens uw wiegje stond — waar eens uw graf zal zijn."* Arme NABOBS van BOREAS! hoe bedroevend ziet gij er uit, wanneer gij des zomers in uwe pantoffeltjes gedoken, op een *„paadje"* met kittelsteentjes belegd, langs een akelig stijf geanoeid *„laantje"* kuijert en iedere keer uwe kuiten vast grijpt, die krimpen en trekken van de *rheumatiek*. — Bedroevende zielen! die altijd droomt van stapels *rijksdaalders* en *coupons*, van de *emancipatie* der schepselen, mits gratis voor uw zak en van zuivere christelijke liefde *zonder* onkosten. O! nu *ik* zoo geniet, beklaag ik uwe half bevroren neus, en nog meer nu ik u in de vreeselijke *slavernij* van uwen toestand, des winters zie gedoken als een *mol* in zijn hol in flanel en in duffel en bont gebakeid, er altzinde als Egyptische kunstmummiën die wellustbaast de lieve familie zullen worden ingepakt. — Och komt toch *hier* in het belang van elk schoon *philantropisch* denkbeeld — wordt tien, acht, zes maanden *blankofficier* op eene plantaadje! en ik verwed mijn *neus*, tegen uwe rheumatieke *kuiten* en de stapels rijksdaalders in de kist, dat, zit gij met Dominé DUBBELZORT dan weer over een paar jaren, bij den warmen kagchel over de heilige *philantropie* te spreken, uwe *harsenen* een weinig losser, uw verstand een weinig meer ontwikkeld en uwe menschenliefde, naar eenvoudige voorbeelden; in de *troopen* gezien — verbeterd zullen zijn. — Geloeft alles, wat gij zoo om u, in de *Couranten* leest, want uw geloof zal u gelukkig maken, maar, voor de zekerheid, of er ook welligt een *adder* in het gras schuilt — zendt gij een paar *brave, verstandige* en *zaakkundige* mannen tot onderzoek uit — geeft ze eene bezoldiging ruim genoeg, om zelfs van de hoogste magt alhier, onafhankelijk te blijven; — geeft hun het regt, het *goede iets* minder te stellen en het *kwade iets* te vergrooten, en wacht dan, wat die mannen, zelf verbaasd en u verbazende, zullen *rapporteren*. — Bemoeit u verder niet met geheimzinnige lasteraars, al waren zij ook in uwe magt en kondet gij ze ook opknoopen, laat de goede sukkels, maar hun gang gaan, en houdt u aan het Nederlandsche spreekwoord: *„Al is de leugen nog zoo snel, de waarheid achterhaalt haar wel."*

Op den 1sten Julij zagen wij op korten afstand van het schip, eene verraderlijke driehoekige vin boven den waterspiegel. Naauwelijks was zij opgemerkt, of een algemeen geroep van; „een haai! een haai!" ging onder het scheepsvolk op. Een fiksche hoek aan een eind ketting, eene lijn en een stuk spek waren dadelijk gereed en aangebragt; ieder toonde eene eigenaardige vijandschap tegen dit zeemonster. Het lokaas werd uitgeworpen, doch de *haai*, ofschoon zich verwaardigende om eenige keeren in het *„kielwater"* te komen en het lekkerbeetje in oogenschouw te nemen, wentelde zich bedaard om en ging een anderen koers.

Op den 2den Julij verzekerde ons de gezagvoerder, dat wij spoedig de plaats onzer bestemming zouden bereiken, eene tijding die elk onzer zeer verblijdde.

Wanneer iemand niet geheel ongevoelig voor belangwekkende indrukken, gedurende een geruimen tijd op den grooten *Oceaan* rondewalkt en voortdurend, zonder eenige afwisseling den blik slaat op dien uitersten cirkel tusschen licht en water, dan welt er in de gedachtenreeks van den mensch, een zucht tot ernstige overweging op. Er wordt een mijmerend of dichterlijk gevoel geboren — gelijk werkende, als de geest in de diepte van een eenzaam woud — aldaar echter, ontstaat een beklemde angst, eene diepe gedruktheid — een bevangen luisteren naar duizende verstoringen der stilte, die geheimzinnig om ons zijn. Op de zee, is alles meer harmonie, meer helderheid en minder omsluijering — de wind, het kabbelen van de golfjes en het nu en dan opspringen van een visch, die weder op de vlakte nederploft, zijn de eenigste verstoringen der kalmte in die grootsche natuur.

Het peinzen en denken veredelt zich allengs tot eene groote opvatting, tot eene reine erkentenis, van eene bestaande *kracht*; die *alwijs*, de *schoonheid* in de harmonie der scheppingen heeft gelegd. Zoo staande op het kleine stipje dat ons draagt, te denken aan die zekere eindelooze ijlheid om beneden en boven ons, *lucht, water, diepte,* brengt dit ons tot het besef van eene verlatenheid en eene kinderlijke zwakte, die op eene beschermende vaderhand hoopt. En toch, wij zeiden het reeds, hoe groot staat de mensch op die uitgebreide waterplas; schijnbaar is hij afgerukt van de geheele wereld, van de maatschappij, de *wet* en de volkszeden. *Vrij* schijnt hij te zijn van die banden der maatschappelijken levens, die hem daar noch binden, noch bemoeijelijken kunnen. Maar neen! de scheepvaart bewijst den zekeren trap van beschaving, die er noodzakelijk vooraf *moet* gaan vóór men den mensch eene beperkte *vrijheid* kan, mag en zoude durven toestaan. Waar zoude het gezag des enkelen blijven, wat zoude er van den toestand der menigte worden, die onnadenkend en de waarde van den morelen dwang niet kennende iedere beperking en voorzigtige voorsorg zoude willen op zijde gezet zien? Ellende! verderf en ontbinding! Hoe vele lotgevallen, rampen, misdaden en afschuwelijkheden, zouden er als stormende golven; over die valsche *vrijheid* heen moeten bruischen, vóór er kalmte en evenwigt kwamen, en mogt dat evenwigt dan ook al toe staan, dat men uit de puinhoopen van het voorheen, een nieuwen opbouw begon, hoe beperkt, hoe zwak en hoe buiten allen regel, zal het nieuwe werkstuk zijn, zamengevoegd, uit verbrokkelde en tegen elkander strijdende zelfstandigheden? Doch werpen wij nu den blik op den krachtige zeeman, dan zien wij hem kinderlijk iederen band der volkeren eerbiedigen, dan zien wij hem de uitvloeisels der beschaving liefhebben, dan zien wij in hem, den verhevenen uitgezochte, die deze hemelgift den volken aanbragt, de belangen der menschheid, van volk tot volk zamenvlocht, die polen tot polen verbindt; ja, in dien ruwen, forschen, krachtvollen zeeman, zien wij de *Genius* met de fakkel des lichts, die over alle ruimten heen beschaving strooit, die elk nieuw volk tracht te leiden tot eerbied voor *orde*, eenheid van zien, verbroedering en hoogere beschaving.

Nu verder denkende, verbaast men zich over het groote waagstuk van den mensch, door over die grenzelooze plas te trekken; het is niet alleen de geschiedenis, die daar grootsch ontrold voor ons ligt, maar het treffende, hoe eene Goddelijke voorzienigheid in die bewegingen zigtbaar werkende was. Over de verschansing leunende en in de golven blikkende verplaatste ik mij dikwerf in den tijd van *Amerika's* ontdekking en in den moeijelijken toestand van COLUMBUS. Wat al zorgen, angsten en martelende denkbeelden, moeten hem getroffen hebben, wanneer hij elken dag, elk uur, elke minuut, naar het westen blikte, waarheen hij koers zette, en geloofde aan eene plek der aarde, waarvan hij echter nog niet zeker overtuigd was, en dikwijls met tranen in de oogen, van dat staren vermoeid in zijne kajuit sloop, om daar GOD te bidden, dat zijne droomen niet verijdeld mogten worden! Hoe dikwerf heeft het hart hem in den boezem opgebonsd, wanneer, hij altijd die, zeekwallen (Portugeesche oorlogschepen geheeten), tegen zijn koers in zag drijven.

Hoe moet zijn gemoed verscheurd zijn geworden, toen hij op den 7 October 1492, aan de heftige eischen van een PINZON moest toegeven en den westelijken koers, in eén zuidelijken veranderende, op den 12 October daarop volgende het land vond, waar hij het niet gezocht had. Maar hier behoort een ernstige blik in de geschiedenis geslagen te worden en ik doe met HUMBOLDT en WASHINGTON IRVING de vraag: *„Wanneer* COLUMBUS *den raad van* MARTIN ALONSO PINZON *wederstaande, voortgezeild was, naar het westen, zoude hij dan niet in den warmen golfstroom gekomen zijn en naar Florida en van daar naar de kaap* Hatteras *en* Virginië *gevoerd zijn geworden? En, welke onmetelijke belangrijkheid ligt hier in opgesloten! want ware zulks gebeurd, waaraan bijna niet te twijfelen is, zou door die ontdekking, in de tegenwoordige* Vereenigde Staten van Noord-Amerika, *in plaats van eene veel later aangelande* protestantsche Engelsche bevolking, *er eene* katholijke spaansche *zijn gekomen."* De vlugt nu van eenige papegaaijen, die tegen den avond van den 6 October 1492 over zee naar het *zuiden* trokken, en door PINZON werden opgemerkt, mag dus het kleine middel in de hand der voorzienigheid genoemd worden, om die ontdekking en die *Godsdienst-vestiging* te verhoeden; om het Spaansche rijk zoo groot, zoo magtig, doch door het afschuwelijk priesterdom geschokt en in zijn belangen geknot, te doen vallen (*) en om een der grootste wereldgebeurtenissen, die de gevolgen van ALEXANDER, CAESAR en XERXES veroveringen te boven gaat, door de ontdekking van *Z. Amerika* tot stand te brengen.

Op den 5 Julij ontdekten wij een grooten landvogel, die over de golven zweefde — hij trok in den vroegen morgen uit het Z. Z. W. ten Z. en was ons aldus een ware NOACHS duif. Zijn komst, deed mijn verlangen naar het land sterk toenemen, en nog altijd herinner ik mij dat oogenblik met innige blijdschap. — Zie lezer! dit is een hoofdstuk vol overpeinzingen en daarom ga ik er mede door. Vergeef het mij en spot niet met mij, nu ik u mededeel, dat ik met mijne *illusiën* reikhalsde, naar dat tooverachtig geheime troopenland, en noem mij ook geen dwaas, hu ik na eene lange reeks van jaren verklaar, dat ik noch in de plek, noch in het klimaat, noch in het heerlijk paradijsachtig schoon, doch veel minder in de onschatbare rijkdommen die *Suriname* bezit, bedrogen ben geworden. — Jammer dat dit alles schatten schijnen te zijn, die in de grot van ALI-BABA liggen en dat men in dit ongelukkige land, de tooverwoorden of het *„Sesam open u!"* niet schijnt te kennen. — Ook heb ik er die vreeselijke woede van den *tijger* niet leeren kennen, het gif van slangen en planten alhoewel aanwezig, weinig gevaarlijke uitwerking zien doen, de vreeselijke lotgevallen niet aangetroffen of zien aantreffen — integendeel, ik vond het leven er wel wat *lui, eenzelvig* en de afwisseling die er kon zijn, wat slaperig, maar, is er alhier iets, waarvoor men bevreesd moet worden, dan is het een algemeen gebrek aan de bogen. Men ziet hier niet, dat de ondergang voor de deur staat, en houdt het eenige middel wat nog tot redding kan leiden, met een dolzinnig geweld tegen, men lacht den vooruitgang in het gezigt uit — en vermorst zooveel *menschen waarde*, zooveel *tijd*, en zooveel *geld* aan onwaardige beuzelingen, dat er voor iets goeds nooit *tijd*, *geld* en *belangstelling* overschiet. — Schaamrood moet ik het bekennen, dat mogt ik bij de bevolking niet die maatschappelijke ontwikkeling ontdekken, die naar toestand en tijd kon zijn en wenschelijk was, de groote bergen *verkeerdheden* en *slechte beginselen*, altijd bij onze *Europeesche* broeders zag opkomen, en onstuimig over het geheele volk zich uitspreiden. — Wel werden er ook vele droomen in mij opgelost; wanneer ik al spoedig ontdekte dat op deze afgezonderde plek zooveel geleerdheid (?) zooveel bevatting en list bestond, die menig hoogst beschaafd volk in *Europa* overtrof. Wel had ik nooit kunnen denken, dat men er, trots het intrigerendste hof der wereld — beter kan huichelen dan ergens anders — maar altijd was het weder vertlijdend, dat tusschen zooveel onkruid, zooveel schoone bloemen zigtbaar werden; — dat er zooveel goeds in het volkskarakter, lag te wachten op ontwikkeling en uitbreiding, en dat het niet hopeloos is de verwarringen door zooveel verkeerds gesticht, niet hopeloos te effenen, indien er slechts eene *magt* plaats neemt, die zelfstandig, voorzigtig en na ernstig overwegend zien — zonder te groote schokken — het kwade afleidt en den grond tot het goede ontwikkelt. Eene *magt*, die zich krachtig en karaktervol, voorneemt, om niets van hare zware verpligtingen te verliezen, door op een te vertrouwelijken voet te staan, met *wie* ook; waardoor de scherpte van die *magt* zoude afstompen, en zoo zeker, als ieder zelfstandige magt, die in de Kolonie gekomen is viel, ook zoude vallen. — Verschoon het dan ook, lezers! in mij, nu ik met mijne herinneringen welhaast, dien bodem betreed, waarop wij leven — dat ik, zoo niet hard of persoonlijk, elken toestand aan, welk persoon ook toevertrouwd — onder welke magt, onder welk kleed of bescherming ook gedekt, zal ontsluijeren, — zooveel ik kan de gebrekkigheden aantoonen en het moedwillig verzuim, niet sparen. — Geloof het niet, hoe velen, het u willen diets maken, dat er *één* onder u is, die ofschoon een vriend, mij zoude kunnen verlokken, tot partijdigheid, — doch geloof het evenmin van ROBBERT NIKKER, dat, hij, zich meer voor eene sterke magt buigt, dan pligt en welvoegelijkheid mee brengen, of voor den grootsten vijand, die hem in den weg loopt, bevreesd is. — Is dus de teekening hier en daar wat te kleurig en het *koloriet* niet in *harmonie*, volgens de eischen der kunst, — komt de stoffaadje wel eens wat te groot en in een niet te goed licht geplaatste duidelijkheid voor, — of heerscht in de ontworpen tafereelen, *droefheid, kwijning* en *karakterloosheid* — werpt dan niet terstond den steen der beschuldiging naar uw buurmans hoofd — maar, *zie, ontleed, onderzoek en pluis*; welligt vindt er gij kleuren in, die u passen, of beeldjes die in *de* schilderij van uw leven als te huis behooren. — Tracht ook *gij* — die! zoo menigwerf smaaldet, op de moeijelijke betrekking van een *landvoogd* en andere hem ter zijde staande mannen — dat, deze niet te verontschuldigen waren, door aan den leiband te gaan; van weder anderen, die of het waar belang van de Kolonie niet kenden, of *dat* belang zonder opoffering eener kleinigheid van hunne zijde, trachtten tegen te werken, — tracht *gij* zeg ik, in uw kleinen kring, eens een ernstigen blik om u te slaan, en ontdekt, welken invloed van anderen, die door *geest, stand* en *belang*, op uwe bewegingen werken, ten nadeele van het geheele volksbelang, u zoo slaafsch aan den leiband voeren, dat gij van uw eigen nietsbeteekenenden toestand, onbewust zijt gebleven.

Deze korte aanhaling vond ROBBERT NIKKER noodig, vóór dat hij van af den bodem, die hem welhaast de Kolonie invoert, aan wal stapt en zijne reisontmoetingen in de volkplanting zal mededeelen.

(*) *Wij spreken hier met den edelen man:* LAS CASAS, *die, ofschoon zelf priester, bij de gruwelen, op aanhitsing zijner ambtbroeders in Amerika, de arme Indianen aangedaan, weende, en Spanje beklaagde, dat het zulk een afschuwelijken drom van ruwe soldaten en ellendelingen die zich dienaren des Heeren noemden, had uitgezonden.*

— De Keizer van Rusland heeft voor eenigen tijd prins Galitzine, belast met eene inspectie van het Moskauer comité, belast met de armenzorg. Tengevolge van het rapport van genoemde prins over den ergerlijken toestand van bedoeld ressort en het beheer daarvan, heeft de Keizer bij decreet bevolen de afzetting van den vice-president en alle leden van het comité, de inspecteurs, geneesheeren en secretarissen.

De misbruiken en gelddverduisteringen, die door het onderzoek thans aan het licht gekomen, hebben tot dit decreet aanleiding gegeven, dat tevens bepaalt, dat de van hunne posten ontzette personen alle regten verliezen, waarop anders trouw en eerlijk dienende ambtenaren kunnen aanspraak maken.

In het *Tijdschrift voor staathuishoudkunde en statistiek* leest men:

«Voor eenige jaren stelde men zich in Europa de uitbreiding van de graanteelt in Noord-Amerika als hersenschimmig voor, omdat de hoeveelheid nieuw te bouwen grond verre het getal handen overtrof. De Amerikanen hebben daarin door hunne werktuigen weten te voorzien. Men berekent, dat door de thans gebruikt wordende nieuwe landbouw-werktuigen de arbeid van een millioen menschen uitgewonnen wordt, dat is de arbeid van meer dan den geheelen boerenstand in Nederland. De stad Chicago alleen bezit vijf fabrieken van landbouw werktuigen, waarvan elke 100 tot 800 werklieden bezig houdt; men vindt die fabrieken te Rockford, Treeport, Geneva, Ottawa, Bloomington, Alton en andere steden. Voor 10 jaren had men in den staat Illinois slechts een constructie-landbouwwinkel op eene groote schaal ingerigt, waarin voornamelijk maaiwerktuigen (*reapingmachines*) vervaardigd werden. Thans vindt men er een dozijn werkplaatsen om maaiwerktuigen voor gras en koren te vervaardigen, en bovendien aanzienlijke fabrieken van dorschwerktuigen, scarificators, zaaiwerktuigen, verbeterde ploegen enz. Een agent van de fabrijk Mac Cormick te Chicago verkocht op eene plaats in den staat Illinois 150 maaiwerktuigen gedurende een saisoen. Zulk een werktuig, getrokken door 2 paarden en bestuurd door twee mannen en een kind, verrigt het werk van 12 personen. In Illinois zijn 10,000 dezer werktuigen in gebruik. Men berekent, dat door de maaiwerktuigen jaarlijks 20 millioen dollars van arbeidsloon uitgewonnen worden.»

«Dat men ook in ons werelddeel het voordeel van zulke werktuigen voor het landbouw inziet, bewijzen de wedstrijden, die thans gehouden worden in Frankrijk en den 26 Julij in Algerië met maai-werktuigen, van welken laatsten wedstrijd in de couranten melding is gemaakt.

Gedurende de repetitie en de drie dagen der uitvoering van het feest van *Händel* werden onlangs door de hongerige bezoekers en medewerkers tegen (18,000 pd.) gebraden en gekookt rundvleesch gebruikt, volgens de opbrengst hiervan aan de commissie voor de ververschingen. — De statistiek hieromtrent is zoo belangrijk, dat het wel der moeite waard is, die in zijn geheel op te geven. Zij bevat 1,600 dozijn boterhammen, 1,200 dozijn pastijen van varkensvleesch; 400 dozijn sydenhamsche pastestjes; 800 dozijn kalfsvleesch en ham pasteijen; 650 duiven pasteijen; 480 hammen; 3,500 hoenders; 120 van de achterste vieren deelen lamsvleesch; 140 voorste vieren deelen lamsvleesch; 150 hoenders in gelei; 63 gerezen wild pasteijen; 2,052 kreeften saladen; 3,825 schotels met zalm; 300 manden kropsaladen; 40,000 kleine gebakjes; 25,000 iets grooter, en 32,249 portiën ijs; 2,419 dozijn flesschen met drank; 1,152 dozijn flesschen ale en sterk bier, 400 cristallen paleis puddings; 400 geleijen, 9 ton gebraden en gekookt rundvleesch; 485 tongen; 3,506 pond thee, koffij en chocolade, 400 kan room, 350 vruchten taarten.

LORD COWLEY.

Henri Richard Charles Welesley Lord Cowley, de Engelsche diplomaat, die, in de jongste staatkundige verwikkelingen, zulk een gewigtige rol heeft gespeeld, behoort tot de aan veldheeren en staatsheeren zoo rijke familie, waarvan hij den oorspronkelijken naam van Cowley draagt, terwijl zijne familie zelf, veel algemeener bekend is onder den naam van Wellesley, die zij eerst in de vorige eeuw bij erfopvolging aannam. Hij is een neef van Wellington, den ijzeren hertog, die, hoewel hij zich hoofdzakelijk als veldheer beroemd gemaakt heeft, toch als staatsman aan zijn vaderland gewigtige diensten heeft bewezen; tevens is hij een neef van den Markies Wellesley, dezelfde, die in Britsch-Indië wegens zijne krijgsverrigtingen zich beroemd heeft gemaakt, doch meer uitmuntte als staatsman dan als veldheer, en een zoon van Lord Cowley, een der verdienstelijkste Engelsche diplomaten van den nieuweren tijd. Deze, zijn vader namelijk, Henri Wellesley, de jongste broeder van den Hertog van Wellington, had den Gouverneur Generaal Wellesley als secretaris naar Oost-Indië vergezeld had Audh als stadhouder verkozen, was daarop staatssecretaris geweest, tot dat hij in 1809, in diplomatieke betrekking overging en tot 1822 als gezant in Spanje, van 1823 tot 1831 in dezelfde betrekking te Weenen en van 1841 tot 1846 te Parijs werkzaam was, waar hij den 27 April 1847 overleden is. Hij had zich den 20 September 1803 in het huwelijk begeven met Charlotte, tweede dochter van den graaf van Cadogan, die echter in 1809 met Lord Paget, later markies van Anglesea, ontvlugtte, waarop dit huwelijk in 1810 ontbonden werd. Zij had hem den 17 Junij 1804 een zoon geschonken, den tegenwoordigen Lord Cowley.

Deze, aangespoord door de schitterende voorbeelden van zijne familie en geholpen door zijne invloedrijke bloedverwanten, koos eveneens den diplomatieken loopbaan, die hij te Weenen begon als attaché van zijn vader. Van daar vertrok hij in 1832 naar Stuttgard waar hij tot secretaris van legatie benoemd was, en van waar hij eerst in 1843 tot eene gewigtige diplomatieke betrekking in Constantinopel was geroepen. Daar vond hij in Sir Stratfort Canning eenen chef, die in de Oostersche zaken een helder inzigt had, en vooral, van de middelen, die men in Constantinopel te baat moet nemen, meesterlijk wist aan te wenden. Bovendien verwierf hij zich het vertrouwen van dien staatsman in zulk eene mate, dat deze er geen zwarigheid in vond, zich in Julij 1846 voor den tijd van een jaar van zijnen post te verwijderen, en de zaken welke daar voor een vertegenwoordiger van Engeland steeds van groot gewigt zijn, aan zijne zorg toe te vertrouwen, waar door hij hem tevens in de gelegenheid stelde, zich des te beter op de behandeling van diplomatieke zaken toe te leggen en zich tot de waarneming van nog gewigtiger betrekkingen voor te bereiden. Ook werd hij inderdaad, toen hij, wegens het overlijden van zijn vader en zijn daaruit gevolgd lidmaatschap van het Hoogerhuis naar Engeland moest terugkeeren, in Januarij 1848 benoemd tot ambassadeur in Zwitserland, hetwelk toen, nadat kort te voren de burgeroorlog geëindigd was, de nieuwe instelling van het eedgenootschap voorstond en dus een voorspel gaf van de Italiaansche verwikkelingen en een moeijelijk punt uitmaakten voor de diplomatieke onderhandelingen. Cowley verbleef achter slechts korten tijd in Zwitserland, welks aangelegenheden door eene meer gewigtige bewegingen in Frankrijk en Duitschland op den achtergrond geraakten, en weldra werd hij verplaatst naar Frankfort, waar zijne betrekking vele jaren lang slechts van provisionelen aard was, daar hij fungerende in de plaats van den eigenlijken gezant Fox Strangwey, die nog niet officieel was teruggeroepen en waar hij eerst den 15 Junij 1851, nadat de weder hersteld Bondsdag algemeen in Duitschland was erkend geworden, als Engelsch gezant werd aangemerkt. Deze betrekking, die in gewone tijden als van minder gewigt te beschouwen is, vereischte toen evenwel eene krachtdadige werkzaamheid van den gezant, daar hij tegen de inmenging van Oostenrijk in den Duitschen Bond moest protesteren en de bemiddeling van Engeland ten behoeve van hen die wegens staatkundige redenen voortvlugtig waren moest verdedigen, zoodat hij in beide gevallen de politiek van zijn vaderland vertegenwoordigen moest op eene wijze, waardoor hem zijne betrekking niet gemakkelijker gemaakt werd. Hij ging dan ook in het laatst van 1851 met verlof naar Engeland, en van daar vertrok hij, nadat het Ministerie Derby verkozen was, in Februarij 1852, als gezant naar Parijs, eene post die toen ter tijd voorzeker als de gewigtigste der Engelsche diplomatie moest worden aangemerkt. Wegens den spoedig daarop gevolgden val van het Ministerie Derby was hij weldra weder buiten diplomatieke betrekking, maar het Ministerie Aberdeen, het Ministerie Coalitie, benoemde hem den 6 December 1852 op nieuw, en van dit tijdstip af aan is hij onder alle wisselingen, die de Engelsche Ministerien sedert dien tijd ondergaan hebben, tot nog toe, als vertegenwoordiger van Engeland in Parijs gebleven. Zoo als men weet begaf hij zich van daar niet lang geleden naar Weenen, om voorstellen van bemiddeling te doen en den oorlog, dien toen ter tijd tusschen Frankrijk en Oostenrijk dreigde uit te barsten. Lord Cowley is een uitmuntend diplomaat, die de zaken inderdaad slechts afmeet naar het gewigt, dat zij voor de betrekking der staten onderling hebben kunnen, vooral ten opzigte van de buitenlandsche belangen van Engeland; buitendien weet hij eene ernstige, rustige en gematigde houding te handhaven, die zelden nalaat een gunstigen invloed uit te oefenen, en die zich noch door bedreigingen, noch door vleijerijen van het doel laat afleiden.

Wanneer men spreekt van magnetiseurs en magnetiseren, trekt menigeen de schouders op, als of hij te kennen wil geven, dat hij medelijden heeft met degenen die daaraan geloof slaan. 't Is zeker ook goed dat men in dit opzigt niet te ligtgeloovig is, want door den schijn voor het wezen aan te zien, heeft zich niet alleen menig eenvoudige, maar ook zelfs een meer beschaafde of geleerde laten misleiden. Evenwel zou het ook verkeerd zijn, alles te verwerpen wat het magnetisme in zijne werking op organische stoffen vreemds aanbiedt. Men moet de feiten verzamelen, en zoo deze niet zijn tegen te spreken of te wederleggen, het onverklaarbare aannemen.

Een buitenlandsch weekblad bevat in een zijner nommers van eene geachte hand de volgende opgave van verschijnselen, die niet van raadselachtigheid zijn vrij te pleiten.

De heer Seydel plaatste in de maand Mei jl. in eene kast aan een venster op het zuiden geplaatst, twee rozenstruiken, van dezelfde soort en grootte, elk drie jaren oud. De eene werd dagelijks met gemagnetiseerd water begoten, de andere bleef ongemagnetiseerd en ontving gewoon water. Na verloop van drie weken had de gemagnetiseerde struik achttien schoone rozen, en overtrof in grootte en kracht veel de anderen, waaraan men nog eerst pas opengaande knoppen zag.

Dezelfde magnetiseur deed eene dergelijke proef met twee nachtschoonen, die tegelijk, in dezelfde aarde en op denzelfden stand geplaatst waren als de rozenstruiken. De eene scheen kwijnende te zijn, en groeide weinig, de andere toonde alle verschijnselen van een krachtigen groei. Hij begon de zieke bloem te magnetiseren en met gemagnetiseerd water te begieten, terwijl de andere enkel de gewone verzorging kreeg. Na verloop van 14 dagen zag de heer Seydel met voldoening, dat de zieke nachtschoone tot de hoogte van 45 centimeters was opgegroeid, terwijl de andere naauwelijks 25 cent. hoog was. De wortel der eerste was 10 centimeters lang, die der andere slechts 5. De bloemen van de eerste waren veel talrijker en schooner dan die van de ongemagnetiseerde.

Een bloemkweeker had twee geraniums, waarvan de eene sterk kwijnende, en telkens niet meer dan een blad had, dat spoedig geel werd en afviel; de andere was frisch, groen en stond goed. De kwijnende geranium werd gemagnetiseerd en na eenige dagen kreeg hij verscheidene bladeren, die niet meer verdorden; de geranium toonde weder leven en bedekte zich met bladeren, en gaf zelfs eerder bloemen dan de andere, die volkomen gezond was.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 4n. dezer, de Eng. brik *British Queen* kapt. J. Ledgen, van Liverpool.

Den 6den, de Eng. brik *Alkmaar*, kapt. Tho. Pitt, van Glasgow.

Idem, de Fransche stoomboot *l'Econome*, van Caijenne.

VERTROKKEN.

Den 5den, de Koloniale schroefstoomboot *Vice-Admiraal Rijk*, kapt. H. J. Rusman, van Demerarij.

UITGEKLAARD.

Den 30n. Sept. het schip *Clara*, kapt. Eijlers, lading 317 vaten Suiker 446,683 pond.

Den 6den het schip *Josephina Bernardina*, kapt. Bos, lading 486 vaten Suiker 699,787 pond, 2 balen schoone Katoen 8720 pond, 13 balen vuile dito 4,655 pond, 972 pond Arrowroot en 1,849 pond oud Koper.

Idem, het schip *Amerika*, kapt. J. F. Meermetten, lading 316 vaten Suiker 600,050 pond en 46 vaten Rum 4,596 gallons. Allen naar Amsterdam.

Idem, de Ned. schoener *Transit*, kapt. J. G. Müller, naar Curaçao, lading: 4 halve leggers en 2 puncheons Dram 670 gallons, 6 pies □ Hout 180 voeten, 31 Ceder Planken, 4 vaten Brood, 8 dito Spek en 1 dito Wijn.

IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Amsterdam*, kapt. Wehdemeijer, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Compagnie*, kapt. Kuijper adres bij J. C. Oosterbaan.

Het schip *Elisa*, kapt. Visser, adres bij J. M. Polak.

Het schip *Maximiliaan*, kapt. Schilt, adres bij J. M. Polak.

Het schip *Suriname*, kapt. Reijntjes, adres bij J. Gisius.

Het nieuw gekocht schip *Wilhelmina*, kapt. Kline, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Cornelia Hendrica*, kapt. Jakk, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Plantage Dordrecht*, kapt. Brakke, adres bij J. C. Oosterbaan.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met de Koloniale schroefstoomboot *Vice Admiraal Rijk*: de Heeren S. A. Heilbron en G. Duan en de minderjarige S. M. Bromet.

Met het schip *Josephina Bernardina*: de Heer J. Kooiker, Mejufvrouw B. Lewenstein en de minderjarigen S. Arias en A. C. J. Wolff.

Met de Nederlandsche schoener *Transit*: de minderjarige D. Nahar Mesquita.

PRIJZEN DER PRODUCTEN.

Bij onderhandsche verkocht.

Koffij. Den 6den, van Plant. *Maria Petronella*, p. m. 1400 pond heele à 27 cent.

De geannonceerde 30 vaten Suiker en pl. m. 1500 gall. Melassie van pl. *La Montrouge* zijn niet toegewezen.

BURGERLIJKE STAND.

Op den 7 October 1859, is aanteekening gedaan van het voorgenomen huwelijk van:

Jean Marius Jacobus Orsinga en Catharina Elisabeth Muller.

Frederik van Engel en Henriette Celestina Hoijaux.

Van den 7n. tot den 8n. October 1859, zijn alhier ingeschreven, als overleden:

Den 7den, Keetje van Cornelia van Russel, 40 jaren.

Idem, Rozanna Elisabeth Geertruida Knupfel, dochter van Jan Willem Knupfel, en van Dirkje van Leijen, 2 maanden.

Den 8n. Jacquelina Margaretha Pardo, 19 jaren.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Resolutie

van den 29sten September 1859 No. 9, *houdende afkondiging van 's Konings besluit van den 20n. Augustus 1859 no. 60, waarbij is vastgesteld, dat alle civile en militaire landsdienaren, zoowel Nederlanders als vreemdelingen, of hunne Weduwen en Weezen, aan wie ten laste der Koloniale geldmiddelen pensioen, gagement of onderstand is toegekend en die vergunning zullen hebben verkregen zich op vreemd grondgebied te vestigen, van korting te dier zake op hunne bedoelde inkomsten zullen zijn vrijgesteld.*

DE GOUVERNEUR DER KOLONIE *SURINAME*.

Bij missive van Zijne Excellentie den Minister van Staat, Minister van Kolonien, dd. 27n. Augustus 1859 Lett. A. B. en C. No. 13/20, ter uitvoering ontvangen hebbende een afschrift van 's Konings besluit van den,

... besluit No. 60, waarbij, met intrekking van de hiermede in strijd zijnde reglementaire bepalingen, is vastgesteld, dat, te rekenen van en met 1n. October 1859, alle civiele en militaire landsdienaren, zoowel Nederlanders als vreemdelingen, of hunne Weduwen en Weezen, aan wie ten laste der koloniale geldmiddelen, pensioen, gagement of onderstand is toegekend, en die vergunning zullen hebben verkregen, zich op vreemd grondgebied te vestigen, van korting te dier zake, op hunne bedoelde inkomsten zullen zijn vrijgesteld; — terwijl deze bepaling wijders, te rekenen van het voormelde tijdstip af, ook van toepassing is verklaard op hen, aan wie vroeger vergunning is verleend om de onderwerpelijke inkomsten, onder korting, van *een derde* gedeelte op vreemd grondgebied te verteren.

Heeft goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, dat deze Resolutie, en als bijlage daarvan, het vermeld Koninklijk besluit, in het Gouvernements-blad zullen worden geinsereerd.

Paramaribo, den 29n. September 1859.

VAN LANSBERGE.

Ter Ordonnantie van den Gouverneur,

De Gouvernements Secretaris,

E. A. VAN EMDEN.

30 Augustus 1859. No. 60. WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE NASSAU, GROOT HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Staat, Minister van Kolonien, dd. 17n. Augustus 1859, La. A. B. en G No. 12, —

Gelet op

a. art. 18 van het bij Koninklijk besluit dd. 10 April 1837 No. 72, goedgekeurde reglement op het verleenen van pensioenen aan burgerlijke ambtenaren in *Nederlandsch Indie*.

b. art. 18 van het bij Koninklijk besluit van 7 October 1848 No. 72, vastgestelde Reglement op het verleenen van pensioenen aan burgerlijke ambtenaren in de Nederlandsche West-Indische kolonien en derzelver weduwen en na te laten ouderlooze wettige kinderen en

c. art. 23 van het bij Koninklijk besluit dd. 1 November 1848, No. 84, vastgestelde Reglement op de koloniale militaire pensioenen en gagementen.

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Met intrekking van de bij de bovenaangehaalde artikelen vervatte, hiermede in strijd zijnde *bepalingen vast te stellen*, dat, te rekenen van en met 1 October 1859, alle civiele en militaire landsdienaren, zoowel Nederlanders als vreemdelingen, of hunne weduwen en Weezen, aan wie ten laste der koloniale geldmiddelen pensioen, gagement of onderstand is toegekend, en die, in *Nederland*, van het Departement van kolonien en in de Nederlandsche Overzeesche bezittingen, van de betrekken koloniale bestuur vergunning zullen hebben verkregen, zich op vreemd grondgebied te gaan vestigen, van korting te dier zake op hunne bedoelde inkomsten zullen zijn vrijgesteld.

Art. 2. Te bepalen: dat art. 1 van dit besluit, te rekenen van 1n. October 1859, ook zal worden toegepast op hen, die vroeger vergunning hebben verkregen, om het pensioen, het gagement of den onderstand, hun krachtens de hierboven vermelde reglementen toegekend, onder korting, van *een derde* gedeelte, op vreemd grondgebied te verteren, zullende dezen alzoo van het genoemde tijdstip af aan terugtreden in het *volle* genot van de bedoelde inkomsten, hetzij zij *al* dan *niet* bij voortduring op vreemd grondgebied gevestigd blijven.

Onze Minister van Staat, Minister van Kolonien, is belast met de uitvoering dezes.

Wiesbaden, den 30 Augustus 1859.

(*get.*) WILLEM.

Accordeert met deszelfs origineel.

De fd. Secretaris Generaal bij het Ministerie van Kolonien,

(*get.*) J. LOUDON.

Voor eensluidend afschrift,

De fd. Secretaris Generaal

(*get.*) J. LOUDON.

De Minister van Staat, Minister van Kolonien,

(*get*) ROCHUSSEN.

Voor eensluidend afschrift,

De Gouvernements Secretaris,

E. A. VAN EMDEN.

J. L. d'Amour Henrij en G. Letsch hebben verzocht, dat aan ieder hunner in pacht worde afgestaan een perceel land gelegen aan de *Wanicastraat* 2e. Buitenwijk, nabij de verlengde *Steenbakkersgracht*.

Tijd van verzet *drie* weken, gerekend van den 3 October 1859.

De Heer Gouverneur zich op den 5n. October voor eenige dagen van *Paramaribo* verwijderende, heeft de behandeling van de dagelijksche zaken gedurende Zijner Excellentie's afwezigheid aan den Heer Procureur Generaal opgedragen.

Aanzoek voor Vrijgeving.

Den 30n. September 1859.

Van de slavin *Leentje*, geboren in 1816, dochter van *Maria*, toebehoorende aan Plant. *Nieuwhoop* divisie *boven Commewijne*.

Van de slavin *Marie*, geboren in 1805, wier moedersnaam onbekend is, toebehoorende voor den vrijdom aan J. M. van van de Vijver, als in huwelijk hebbende J. E. Goede.

Van den slavenjongen *Eduard*, geboren in 1847, zoon van *Cornelia*, toebehoorende aan C. R. O. van Empicke.

Van den slaaf *Fernando*, geboren in 1832, zoon van *Dido*, toebehoorende aan Plant. *Hanover*, divisie *Para*.

Den 7den October.

Van de slavin *Mietje*, geboren in 1829 dochter van *Dorothea*, toebehoorende aan den boedel N. van Emicke.

Van het slavenkind *Alexander*, geboren in 1857 zoon van *Aga*, toebehoorende aan J. van Gelder.

Van het slavenkind *Fanny*, geboren in 1849, dochter van *Marie*, toebehoorende aan S. Soesman Jr.

Van de slavin *Theresia*, geboren in 1835, dochter van *Cato*, (overl.) toebehoorende aan M. van Presburg.

Bij Gouvernements resolutie van den 5n. October No. 3 is onder de nadere goedkeuring des Konings, tot 2e. *Luitenant* in de divisie *Saramacca* benoemd, de Adjudant Onder-Officier in die divisie J. J. van Eeden.

Bij het Bestour is het verzoek gedaan om de slaven *Louis* geboren in 1840, moedersnaam *Carolina*, en *Maria* geboren in 1849, moedersnaam *Frederika* (overl.) van den naam van Plantage *Lust en Rust*, gelegen in de divisie *boven Suriname* en *Thorarica*, te doen afschrijven.

Tijd van verzet *veertien* dagen, gerekend van den October 7 1859.

G. van Dijk heeft verzocht, dat aan hem in pacht worden afgestaan twee honders land gelegen ten Zuiden van het verlengd molenpad.

Tijd van verzet *drie* weken gerekend van den 7 October 1859.

Ten gevolge van het daartoe door A. H. Levenssaard, gedaan verzoek zijn Brieven van Manumissie verleend geworden aan den slavenjongen *Jan*, geboren in 1857, zoon van *Jetta*, toebehoord hebbende aan de Gouvernements plantage *Catharina Sophia*.

Zullende gemelde gemanumitteerde voortaan de namen voeren, van:

Johannes Gerhardus Resaal.

De Administrateur van Financien zal onder de nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Heer Gouverneur, aan den minst inschrijvende aanbesteden:

De levering der voor 's Gouvernements dienst benoodigde hoeveelheid Patent Olie, gedurende het dienstjaar 1860.

En zulks op de voorwaarden, die voor gegadigden ter inzage liggen ten burele van de Administratie van Financien.

De bus der inschrijvings billetten ter Gouvernements Secretarie, zal geligt worden op Zaterdag den 15n. dezer maand, des voormiddags ten 10 ure.

Paramaribo, den 5 October 1859.

Edictale Citatie.

De Exploicteur bij het Geregtshof in de Kolonie *Suriname*, dagvaardt bij deze alle bekende en onbekende Crediteuren:

Van J. J. de Mesquita en L. A. de Mesquita wegens het provenue van den op den 26 Augustus 1859, bij executie verkochten Houtgrond *Wilhelmina Catharina Frederika*, aangekomen hebbende J. J. de Mesquite en L. A. de Mesquita voornoemd.

Om te compareren of gemagtigden te zenden ter Prœ et Concurrentie Rolle van het Geregtshof voornoemd, welke gehouden zal worden op Vrijdag den 18n. November 1859, des morgens ten *acht* ure, ten einde aldaar te zien dienen van Relaas en Bijlagen, Voorts hunne sustenuen van Prœ et Concurrentie op te geven en wijders met den Impetrant voort te procederen als naar regten.

Alsmede:

Van J. Louis Weduwe J. P. Tafares Jr. wegens het provenue van de op den 16 September 1859, bij executie verkochte *helft* in het Huis en Erf aan de *Zwartenhovenbrugstraat*, Le. E No. 234, aangekomen hebbende J. Louis Weduwe J. P. Tafares Jr. voornoemd.

Om te compareren, of gemagtigden te zenden ter prœ et concurrentie Rolle van het Geregtshof voornoemd, welke gehouden zal worden op Vrijdag den 18n. November 1859, des voormiddags om *acht* uur, ten einde aldaar ingevolge Art. 91 der manier van procederen, hunne sustenuen zonder vorm van proces, mondeling voor te dragen, en op welke mondelinge voordragt, door den Hove zal worden regt gedaan, zoo als bevonden zal worden te behooren, op pœne van silentium perpetuum.

Opdat niemand hiervan eenige ignorantie zoude kunnen of mogen pretenderen, is deze gepubliceerd en geaffigeerd alhier aan

Paramaribo, den 3 *October* 1859.

ADVERTENTIËN.

GEDRUKT BIJ A. L. G. DE RANDAMIE.